

Κριτική

Το νέο αστυνομικό μυθιστόρημα της **Χίλντας Παπαδημητρίου** επιστρέφει στην εποχή των μνημονίων και στο ζοφερό της κλίμα

ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Η Χίλντα Παπαδημητρίου (Αθήνα, 1957) με σπουδές νομικών και απέραντες γνώσεις γύρω από τη μουσική, ιδίως την ξένη – είχε διακάνει στη Νέα Σμύρνη –, είναι σημαντική μεταφράστρια από την αγγλική γλώσσα (Τζον Μπαρθ, Τζόνναθαν Κόου, Μπομπ Ντίλαν, Λέοναρντ Κοέν, Νικ Χόρνμπι, μεταξύ άλλων). Το 2011 έκανε το μεγάλο βήμα: εξέδωσε το πρώτο της αστυνομικό μυθιστόρημα, το *Για μια χούφτα βινίλ* με ήρωα τον εκκεντρικό αστυνόμο Χάρη Νικολόπουλο. Ήταν έκκληση. Αντί να γράφει μια νουάρ ιστορία στο στυλ των *Ρέιμοντ Τσάντλερ*, *Ντάσιελ Χάμετ* ή της *Αγκαθα Κρίστι*, που έχει μεταφράσει και θαυμάζει, προσπάθησε να χρησιμοποιήσει ως πρωταγωνιστή έναν αστυνομικό – ο Τσάντλερ κι ο Χάμετ δεν είχαν καλή ιδέα για τους αστυνομικούς. Το βιβλίο είχε επιτυχία και η συγγραφέας συνέχισε να γράφει ιστορίες με τον ίδιο ήρωα.

Η τέταρτη περιπέτεια του Χάρη Νικολόπουλου, το *Ενοχος μέχρι αποδείξεως του εναντίου*, διαδραματίζεται την άνοιξη του 2012, εποχή μνημονίου, όταν ο ήρωας επιστρέφει από τη Ναύπακτο στην Αθήνα, επειδή η μητέρα του διαγιγνώσκεται με Αλτσχάιμερ. Μέσω του σίκου ευημερίας όπου τη μεταφέρουν, γνωρίζει μια ψυχολόγο, την Ιωάννα, η οποία διευθύνει έναν ξενώνα για κακοποιημένες γυναίκες και θύματα σεξουαλικού τράφικινγκ. Η ψυχολόγος δολοφονείται και ο μοναχικός Παπαδόπουλος, εκτός υπηρεσίας πλέον, αναλαμβάνει να βρει τον δράστη, έχοντας δίπλα του την εξίσου εκκεντρική αστυνόμο Αίνα Μητροπούλου.

Από την αρχή ακόμα η συγγραφέας μας μεταφέρει τον ρατσισμό που βιώνουν οι πρόσφυγες-μετανάστες από τις μουσουλμανικές χώρες που φθάνουν στην Ελλάδα: «Ερχονται οι ξένοι και μας κουβαλάνε τις αρρώστιες τους» λέει ένας οδηγός λεωφορείου. Μας μεταφέρει ακόμα τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης: τα κλειστά μαγαζιά, τους ανέργους, τους αστέγους της οδού Σταδίου, την έρημη Στοά του Βιβλίου. Βασικό θέμα του μυθιστορήματος είναι οι συμμορίες που φέρνουν κοπέλες από την Ανατολική Ευρώπη

Εγκλημα και εκμετάλλευση

ΧΙΛΝΤΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Ενοχος μέχρι αποδείξεως του εναντίου

Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2021, σελ. 464, τιμή 16,60 ευρώ

Η ιστορία δίνει στη Χίλντα Παπαδημητρίου την ευκαιρία να ξεναγήσει τον αναγνώστη στις κρυφές και φανερές συνοικίες της Αθήνας και να περιγράψει φαινόμενα ρατσισμού και εκμετάλλευσης

και τις αναγκάζουν να εκπορνευτούν. Το πρώτο έγκλημα γίνεται στην οδό Μιχαήλ Βόδα, έναν κάποτε αριστοκρατικό δρόμο, όπου δολοφονείται μια γυναίκα από την Ουκρανία. Ακολουθούν κι άλλα εγκλήματα που όλα συνδέονται με τους σπυγνούς διακινητές ανθρώπων – ανάμεσά τους και γυναίκες –, οι οποίοι ελέγχουν τα μαγαζιά της νύχτας.

Η ιστορία δίνει στη συγγραφέα την ευκαιρία να ξεναγήσει τον αναγνώστη στις κρυφές και φανερές συνοικίες της Αθήνας, από τα Πατήσια έως το Νέο Κόσμο και από το Κολωνάκι μέχρι την Ομόνοια και να σχολιάσει τα συμβαίνοντα. Αξίζει να αναφερθούν οι σκέψεις της αστυνόμου Μητροπούλου, η οποία επικοινωνεί μια χαρά με τα περιθωριακά άτομα «Ρομά, άστεγους τραβεστί, πρόσφυγες», και σχαίνεται «τους αστούς και τους μεγαλαστούς». Μάλιστα, όταν μπαίνει στο μετρό παρατηρεί τους επιβάτες και φαντάζεται πως βρίσκεται σε ζωολογικό κήπο με αλεπούδες (τους πονηρούς), ύαινες, γορίλλες, πρόβατα (τους υπομονετικούς), τσακάλια, γαϊδουράκια (τους φορτωμένους με δέματα) και σκυλιά (τους γεμάτους θλίψη).

Προικισμένη αφηγήτρια, η Χίλντα Παπαδημητρίου αφήνει στην άκρη τα αναγνωστικά της γούστα και τις μεταφράσεις της για να δανειστεί στοιχεία από τη σκανδιναβική αστυνομική λογοτεχνία, κάτι που βεβαίως κάνουν αρκετοί έλληνες αστυνομικοί συγγραφείς. Οι σκηνές στη ΓΑΔΑ, η εμπλοκή στην υπόθεση πλήθους αστυνομικών, ο μονόλογος μιας ηρωίδας, ο πρόλογος του βιβλίου με τον πασαλειμμένο με αίματα Νικολόπουλο από το έγκλημα που θα γίνει πολύ αργότερα, αλλά και οι πολλές σελίδες, παραπέμπουν ακριβώς στα σκανδιναβικά. Βεβαίως, το *Ενοχος μέχρι αποδείξεως του εναντίου* είναι απολύτως κοινωνικό μυθιστόρημα, όπως πρέπει να είναι τα σύγχρονα αστυνομικά αναγνώσματα. Η συγγραφέας παίρνει θέση στα τεκταινόμενα στην Αθήνα, χωρίς να παραλείπει τις αναφορές στους ακροδεξιούς με τα ξυρισμένα κεφάλια, τις μπότες και τα δερμάτινα μπουφάν που δέρνουν αθώους πολίτες – τώρα πλέον έχουν εξαφανιστεί.